

FORMACIÓ

Itinerar Barcelona. Formes d'interpretar la ciutat

Curs organitzat amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament (CESIRE CERES)

El curs està orientat a persones interessades en les diferents formes d'itinerar i interpretar la ciutat de Barcelona, tot buscant reflexionar sobre les diferents formes d'apropiar-se de l'espai urbà i del seu patrimoni artístic i cultural. Es visitaran els centres del MUHBA i es realitzaran diferents itineraris urbans. La formació finalitza amb la creació d'un itinerari autoguiat.

12, 14, 19, 21, 26 i 28 de febrer, de 17 a 20 h,
i dissabte 2 de març, de 10.30 a 13.30 h.
Preu: 47,25€

PUBLICACIONS

Les bases colonials de Barcelona, 1765-1968

Martin Rodrigo, editor

Dimecres 27 de febrer, a les 19h

Barcelona malgrat el franquisme.

La SEAT, la ciutat i la represa sense democràcia

Sebastian Balfour, editor

Indianes. Els orígens de la Barcelona industrial, 1736 -1847.

Álex Sánchez, editor

Els refugis antiaeris de Barcelona.

Criteris d'intervenció patrimonial

Ramon Arnabat, editor

QUARHIS. Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona, N° 09

Julia Beltrán de Heredia, editora

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Martí l'Humà

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

El Centre de Recerca i Debat és un punt de trobada per a totes les persones interessades en la història de les ciutats i el seu patrimoni cultural.

Amb el suport del Cercle del Museu:

Patrons institucionals

Patrons benefactors

MUHBA Museu d'Història de Barcelona

Informació i reserves:

Tel: 93 256 21 22
informaciomuhba@bcn.cat

Horari d'atenció:

de dilluns a divendres feiners,
de 10:00 a 14:00 i de 16:00 a 19:00 h

bcn.cat/
museuhistoria
facebook.com/barcelonacultura
twitter.com/bcnultura

FEBRER-MAIG 2013

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS
PUBLICACIONS
SEMINARIS
JORNADES
ESTUDIS

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Imatge d'un fulllet plegable dissenyat a partir d'un muntatge fotogràfic, 1934. Autor: Gabriel Casas Galobardes. D. L. B-000000000

Ajuntament de
Barcelona

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

- 75. Carles Pirozzini i la Barcelona de 1888**
Maria Ojuel, historiadora. **Dilluns 4 de febrer, a les 19h**
- 76. Les dones a la Barcelona revolucionària del Trienni Liberal, 1820-1823**
Jordi Roca, UAB. **Dilluns 18 de febrer, a les 19h**
- 77. Elements decoratius de l'arquitectura pública i privada a la Barcino altimperial**
Ana Garrido Elena, ICAC. **Dilluns 4 de març, a les 19h**
- 78. Destí Barcelona. La reinvençió de la ciutat en imatges i el turisme al llarg del temps.**
Saïda Palou Rubio. **Dilluns 18 de març, a les 19h**
- 79. Les produccions ceràmiques de Barcelona, segles XIII - XVIII. Arqueologia, arqueometria i intercanvi tecnològic**
Jaume Buxeda, UB i Julia Beltrán de Heredia, MUHBA. **Dilluns 8 d'abril, a les 19h**
- 80. L'esclat musical de la Barcelona noucentista. L'Associació Música da Camera**
Xavier Chavarría, musicòleg i crític musical. **Dilluns 22 d'abril, a les 19h**
- 81. Quem patrem, qui servus est? Esclavitud i llibertat a la Barcelona del Renaixement (1479-1516)**
Ivan Armenteros, historiador. **Dilluns 6 de maig, a les 19h**
- 82. L'arribada del gel a Barcelona i els seus usos, segles XVI - XVIII**
Jaume Dantí, UB. **Dimarts 21 de maig, a les 19h.**
- 83. Els orígens del transport públic, segles XVIII i XIX. Barcelona i altres ciutats.**
Ferran Armengol i Ferrer, UB. **Dilluns 3 de juny, a les 19h**
- 84. Jueus a Barcelona i relacions comercials mediterrànies, segle XII-XIV**
Damien Coulon, Universitat Marc Bloch, Estrasburg. **Dilluns 17 de juny, a les 19h**
- Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Martí l'Humà.
L'assistència a totes les sessions és gratuïta.
L'aforament és limitat. Es recomana reserva prèvia.

CICLE DE COL·LOQUIS

L'ENGINY DE POSTGUERRA. MICROCOTXES DE BARCELONA. Cicle de l'exposició

L'automoció a la Barcelona de postguerra. Entre les empreses i l'Estat

Jordi Nadal, UB i Jordi Catalan, UB
Dijous 14 de febrer, a les 19h

Enginy i empenedoria en temps difícils. Del gasogen a les motos i als microcotxes

Manuel Garriga, periodista del motor i Lluís Virós, UAB
Dijous 21 de febrer, a les 19h

Relats de MYMSA, motos i microcotxes fets a Sant Andreu

Josep Aragall, MYMSA i Jaume Aragall, MYMSA
Dijous 28 de febrer, a les 19h

Microcotxes i altres innovacions en el clima econòmic i social de la Barcelona dels cinquanta

Francesc Roca, UB i Josep M. Cortès, UB
Dijous 7 de març, a les 19h

Els microcotxes, de la història al col·leccionisme

Claudi Roca, col·leccionista, Jaume Jubert, col·leccionista, Eduard Esteva, col·leccionista i Antoni Tachó, President del Clàssic Motor Club del Bages
Dijous 14 de març, a les 19h

Lloc: MUHBA A FABRA i COATS Espai Josep Bota (carrer de Sant Adrià, 20)
L'assistència a totes les sessions és gratuïta.
L'aforament és limitat. Es recomana reserva prèvia.
Entrada lliure a l'exposició a partir de les 18.15h

JORNADES I SEMINARIS

Construir la imatge de Barcelona. Creixement urbà, patrimoni i representació de la ciutat al segle XX

Coordinació: Xavier Antich i Marta Delclós

L'expansió de la ciutat durant l'edat contemporània ha plantejat ara i adés el repte de donar significació cultural als nous territoris urbanitzats en els seus marges. En aquest procés, la construcció de la mirada sobre el paisatge humà i urbà de les vastes perifèries emergents ha precedit sovint la seva presa en consideració des dels punts de vista social, urbanístic i monumental. El seminari se centrarà en el darrer gran

període de creixement de Barcelona a mitjan segle XX, amb la presentació de noves recerques sobre la construcció d'aquestes *mirades excèntriques* per artistes, fotògrafs professionals i ciutadans de tota condició, en contraposició amb altres moments històrics i amb altres ciutats.

Aquest seminari, obert al públic, forma part del programa formatiu del Màster en Intervenció i Gestió del Paisatge i del Patrimoni coordinat per la UAB i el MUHBA.

Dilluns 29 d'abril, de 9 a 18h

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Preu: 14€ (estudiants, aturats i jubilats: 7€)

Alimentar la ciutat. Barcelona en els temps medievals i moderns

Coordinació: Mercè Renom

La subsistència de les persones, en un context precari de producció i distribució d'aliments, va ser una preocupació fonamental dels governs de totes les ciutats de l'occident europeu, i una de les seves funcions més bàsiques fins al segle XVIII. El sistema de mercat alimentari protegit de la ciutat de Barcelona tractava de garantir el proveïment dels aliments més bàsics i de contenir-ne els preus. Va ser un sistema que es mantingué sota la tutela municipal fins entrat el segle XIX, quan els principis del liberalisme econòmic i el centralisme de l'Estat espanyol el posaren en crisi. En aquestes jornades s'explicarà la formació, en els temps medievals, del sistema barceloní de mercat protegit dels productes més bàsics (com cereals, pa, carn, vi, peix i

Retaule de Sta. Justa i Rufina. Taller de Vergos, s. xv. Barcelona. Fotografia: Ramon Manent

horta), les seves característiques i la seva evolució al llarg dels segles fins a la seva transformació al segle XIX, quan es construí un nou model que serà analitzat més endavant, en futures jornades.

Dijous 23 i divendres 24 de maig, de 9 a 18h.

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Preu: 48€ (estudiants, aturats i jubilats: 24€)

Periodisme literari a Barcelona, 1890-1936

IV Seminari de Literatura i Ciutat

Coordinació: Antoni Martí Monterde, UB

Entre finals del segle XIX i començaments del XX literatura catalana va donar un conjunt d'autors que, en escriure la memòria del present, van establir els fonaments de la prosa catalana moderna. Els escriptors que van dedicar-se al periodisme —a través de la crònica, el periodisme literari, el reportatge, l'article d'opinió, etc.— van fer-se càrrec de la complexitat d'un temps que canviava, i d'una ciutat com Barcelona, que impulsava i registrava aquest canvi d'època alhora que era protagonista del seu somni de modernitat. Autors com Rusiñol, Maragall, Ors, el primer Pla, *Gaziel*, Sagarra, Xammar, Soldevila, Vallmitjana, Madrid, Plana, Gasch, van convertir les planes dels diaris i revistes en el lloc on la ciutat es feia conscient de si mateixa, l'espai en què prenia forma com a discurs el que encara no tenia una forma clara als carrers.

Dissabte 15 de juny

Lloc: MUHBA Vil·la Joana
Preu: 14€ (estudiants, aturats i jubilats: 7€)

La disputa de Barcelona, 1263

La Disputa de Barcelona, convocada pel rei Jaume I, es va fer l'estiu del 1263, al Palau Reial. Hi intervingueren, com a disputants, el dominic Pau Cristià, convers, i el mestre Moixé de Girona (Nahmànides), que defensà les raons del judaisme. El relat de l'esdeveniment ens ha arribat mitjançant una versió hebrea i una altra de llatina.

Per tal de commemorar el 750è aniversari d'aquest esdeveniment, el seminari abordarà els fets entorn a La Disputa de Barcelona de 1263 i la rellevància que aquests tingueren en la història de la ciutat, de Catalunya i d'Europa. Per concloure el seminari, s'oferirà als assistents una escenificació de la Disputa, mitjançant una adaptació teatral, a càrrec de l'Institut d'Estudis de Món Juïc.

Dijous 27 de juny (data per confirmar)

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Preu: 14€ (estudiants, aturats i jubilats: 7€)